

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

نام آزمون: مطالعات اجتماعی نهم

تاریخ آزمون:

شرکت توسعه انتشارات

پرش_م ۱۱

۱ عرض جغرافیایی چیست؟

۲ در دوران باستان اغلب ایرانیان از عقاید و ارزش‌های ..... پیروی می‌کردند.

۳ خورشید در آسمان از ..... طلوع می‌کند.

۴ تأثیر گذاری هویت اجتماعی بر هویت فردی را با ذکر مثال توضیح دهید.

۵ منظور از اقتصاد مقاومتی چیست؟

۶ کریم‌خان به‌جای شاه، چه لقبی را برای خود برگزید؟

۷ دو اقدام عباس‌میرزا برای پیشرفت ایران را بنویسید.

۸ از طریق وصل کردن عبارت‌های دو ستون، مشخص کنید که در زمان کنونی چه نهادهایی، وظایف صاحب منصبان دوره صفویه را انجام می‌دهند؟

دادگستری		داروغه
شورای روستا		حاکم شرع
سازمان تعزیرات حکومتی		محتسب
نیروی انتظامی		کلانتر
سازمان امور مالیاتی		کدخدا

۹ چرا شناخت هویت خود و ویژگی‌های آن اهمیت دارد؟

۱۰ آقامحمدخان در انتخاب پایتخت به چه نکته مهمی توجه داشته است؟

۱۱ الف) جنگل‌های بارانی استوایی در کدام قاره‌ها و کشورها وجود دارند؟

ب) کدام کشور بیشترین وسعت جنگلهای بارانی استوایی را دارد؟

۱۲ آیات قرآن کریم را بخوانید و ارتباط آن‌ها را با این درس توضیح دهید.

۱۳ تولید کالاهای بیشتر در کشورهای صنعتی و قدرتمند پس از ..... به صورت بی‌رویه و بهره‌مندی از منابع طبیعی و طبیعت موجب تخریب محیط زیست شد.

۱۴ بهره‌وری یعنی کار درست را با ..... درست انجام دهیم.

۱۵ اگر خانواده بتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد، خانواده‌ای ..... است.

۱۶ فرآیند اجتماعی شدن به صورت مستقیم و ..... صورت می‌گیرد.

۱۷ فرزند پروری علاوه بر تقویت ..... ، موجب می‌شود نسل انسان باقی بماند.

۱۸ به دنبال پیروزی انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی روابط خود را با اسرائیل قطع کرد و از قیام ..... برای آزادی سرزمین خود پشتیبانی کرد.

۱۹ نظام جمهوری اسلامی از همان ابتدای شکل‌گیری به حمایت از ..... برخاست.

۲۰ آمریکایی‌ها برای حفظ حکومت پهلوی به شاه توصیه کردند در امور ..... و ..... کشور تغییراتی ایجاد کند.

۲۱ اجتماعی شدن فرآیندی ..... است.

۲۲ فرهنگ از راه ..... و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.

۲۳ به دستور ..... مجلس شورا به توپ بسته و منحل شد.

۲۴ در مشروطیت، اداره کشور در اختیار نهادهایی مانند مجلس شورا و ..... قرار می‌گیرد.

۲۵) نادر سلسله ..... را تأسیس کرد.

۲۶) نادر از سران ایل ..... بود.

۲۷) یکی از صنایع پر رونق ایران در دوره صفوی صنعت ..... بود.

۲۸) امید به زندگی به معنی متوسط ..... در یک کشور است.

۲۹) کنیا دارای زیست‌بوم ..... است.

۳۰) قلّه اورست ..... نقطه کره‌ی زمین است.

۳۱) ورقه‌های کره زمین بخش‌هایی از قاره‌ها تا ..... را دربرمی‌گیرند.

۳۲) درباره تأثیر سرزمین بر شکل‌گیری هویت ملی توضیح دهید.

۳۳) شاه عباس چگونه توانست پرتغالی‌ها را از سواحل ایران دور کند؟

۳۴) ویژگی ناهمواری‌های جوان چیست؟

۳۵) بلندترین فلات چیست؟

۳۶) صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید:

الف) احمدشاه تصمیم گرفت حکومت نوپای مشروطه را از بین ببرد.

ب) جنگ جهانی اول بعد از ۴ سال با پیروزی متفقین به پایان رسید.

پ) در دوره پادشاهی مظفردالدین شاه نفوذ و دخالت انگلستان و روسیه در ایران افزایش یافت.

ت) تعدادی از مردم تهران در اعتراض به حکومت قاجار در سفارت روسیه بست نشستند.

۳۷) با توجه به متن زیر به سوالات، پاسخ کوتاه دهید.

«وی با پیروزی بر دیگر مدعیان حکومت به درگیری‌های داخلی پایان بخشید. با ملایمت و مهربانی با مردم رفتار می‌کرد. به صلح، آسایش و آرامش عمومی اهمیت می‌داد.»

الف) متن بالا در مورد کدام شخصیت تاریخی است؟

ب) لقب او چه بود؟

پ) چه بناهایی در پایتخت او ساخته شد؟

۳۸) هریک از اقدامات فرهنگی، مربوط به کدام یک از شخصیت‌های زیر است؟

(عباس میرزا - امیرکبیر - میرزا حسن رشدیه)

الف) تأسیس مدارس جدید بر اساس روش‌های جدید تعلیم و تربیت: .....

ب) ترجمه کتاب‌های تاریخ اروپا: .....

ج) تأسیس مدرسه دارالفنون: .....

۳۹) دلایل رونق تجارت در دوره صفوی چه بود؟ (سه مورد)

۴۰) تعریف فرهنگ را در یک سطر بنویسید.

۴۱) دانشمندان عمر زمین و منظومه شمسی (خورشیدی) را چند سال تخمین زده‌اند؟

الف) ۶ میلیارد (ب) ۵٫۵ میلیارد (پ) ۴٫۵ میلیارد (ت) ۴ میلیارد

۴۲) جمعیت چه تأثیری بر جامعه دارد؟

۴۳) در دو سه قرن اخیر، به دنبال افزایش جمعیت و پیشرفت چشمگیر علم و صنعت، میزان تخریب زیستگاه‌ها با سرعت سرسام آوری چندین برابر شده است. در کتاب مطالعات خواندیم عوامل زیادی در تخریب زیستگاه‌های جهان موثرند که تقریباً اکثریت این عوامل به علت فعالیت‌های نادرست انسان هاست.

- لطفاً تحلیل کنید تخریب جنگل که یکی از ارزشمندترین زیستگاه‌هاست، بشر را با چه نتایج زیانباری در زندگی آینده مواجه خواهد کرد؟ (حداقل به سه مورد اشاره کنید.)

۴۴ می‌دانیم که زیست‌کره از سه محیط سنگ‌کره، هواکره و آب‌کره به‌وجود آمده است. حال تحلیل کنید که هر یک از این سه محیط چه نقشی در ایجاد محیط مناسب برای زندگی موجودات زنده دارند؟ (برای هر محیط، دو مورد ذکر کنید).

سنگ‌کره:

هواکره:

آب‌کره:

۴۵ در چه دوره‌هایی انسان‌ها به مراقبت خانواده نیاز دارند؟

۴۶ ازدواج (نکاح) چگونه پیمانی است و هدف از آن چیست؟

۴۷ چرا زبان نقش مهمی در تکوین هویت ملی دارد؟

۴۸ علت قیام ۲۹ بهمن مردم تبریز چه بود؟

۴۹ دکتر مصدق با چه هدفی به نخست‌وزیری رسید؟

۵۰ امتیاز بهره‌برداری از منابع نفت ایران در زمان مظفرالدین شاه به چه کشوری واگذار شده بود؟

۵۱ رضاشاه برای تخریب فرهنگ ایرانی و تضعیف هویت اسلامی چه اقداماتی انجام داد؟

۵۲ جنگ جهانی اول چگونه و پس از چند سال پایان پذیرفت؟

۵۳ شکست‌های نظامی و سیاسی از روسیه و انگلستان در دوره قاجار چه نتایج داشت؟

۵۴ در عهدنامه‌هایی که در دوره فتحعلی‌شاه بین ایران و انگلستان بسته شد، طرفین چه تعهداتی نسبت به هم داشتند؟

۵۵ در دوره شاه عباس اول در کدام شهرها کارگاه‌های بافندگی قرار داشت؟

۵۶ بیشتر شهرنشینان در دوره صفویه چه کسانی بودند؟

۵۷ میزان طول عمر یا امید به زندگی در یک جامعه نشان‌دهنده چیست؟

۵۸ سطح زمین به چند زیست‌بوم تقسیم شده است؟

۵۹ عوامل تغییر شکل و پیدایش ناهمواری‌ها به چند دسته تقسیم می‌شود؟

۶۰ جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید.

الف جنگل‌های استوایی را ..... نامیده‌اند.

ب ..... گازی است که در اثر فعالیت‌های انسان و استفاده از سوخت‌های فسیلی وارد جو می‌شود.

پ ..... خاستگاه اولیه بسیاری از درختان میوه جهان مانند موز، نارگیل و انبه بوده است.

ت تخریب جنگل‌های استوایی در برخی از کشورها مانند ..... و ..... بسیار گسترش یافته است.

پاسخنامه تشریحی

۱ عرض جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با خط استوا بر حسب درجه.

۲ دین زرتشت

۳ مشرق

۴ هویت اجتماعی بر هویت فردی (ویژگی‌های جسمانی و روانی) تأثیر می‌گذارد. برای مثال شغل یک فرد ممکن است بر خصوصیات روانی و اخلاقی او تأثیر بگذارد.

مثال: یک فرد نظامی در زندگی شخصی نیز بسیار پایبند به نظم است.

۵ اقتصاد مقاومتی یعنی در شرایط سخت بتوانیم کمترین اتلاف هزینه را داشته باشیم، روی پای خود بایستیم، از تولید ملی حمایت کنیم، از اسراف بپرهیزیم و از منابع و امکانات حداکثر استفاده را بکنیم.

۶ کریم‌خان زند به‌جای عنوان شاه، لقب وکیل‌الرعیایا را برای خود برگزید.

۷ اعزام افرادی به انگلستان برای فراگیری علوم و فنون جدید و آوردن صنعت چاپ به ایران از جمله اقدامات عباس‌میرزا بود.

۸

نیروی انتظامی	←	داروغه
دادگستری	←	حاکم شرع
سازمان تعزیرات حکومتی	←	محتسب
سازمان امور مالیاتی	←	کلانتر
شورای روستا	←	کدخدا

۹ زیرا شناخت هویت موجب آگاهی انسان از ویژگی‌های خود و افزایش خودباوری و در نتیجه افزایش کیفیت زندگی می‌شود.

۱۰ علت انتخاب تهران به لحاظ موقعیت جغرافیایی و امکان تسلط بهتر بر ایران نزدیکی به مرکزیت ایل قاجار بود.

۱۱ الف) قاره آسیا (کشورهای اندونزی - مالزی - چین - کره و هند) قاره آفریقا (کنگو - نیجریه - آفریقای مرکزی) قاره آمریکا (برزیل - کشورهای آمریکایی مرکزی و ...)

ب) برزیل

۱۲ آیه ۲۹ سوره شورا: در قرآن کریم در آیه ۲۹ سوره شوری می‌فرماید: (از نشانه‌های خداست آفرینش آسمان‌ها و زمین و جنبندگانی که در آن‌ها خلق و پراکنده نموده است. در این آیه سخن از جنبندگان و موجوداتی می‌باشد که در آسمان‌ها زندگی می‌کنند. پس بیرون از کره زمین هم موجودات زنده دیگری وجود دارد اما در این باره که این موجودات زنده انسان‌اند یا نه، قرآن سخنی نمی‌گوید.

دانشمندان در تحقیقات گسترده خود به دنبال پاسخ به این سوال هستند که آیا موجودات زنده، نبات، آب و تمدن در کرات دیگر وجود دارد یا نه. حضرت علی (ع) می‌فرماید: این ستارگان شهرهایی هستند مانند شهرهای روی زمین و هر شهری یا شهر دیگر با ستونی از نور مربوط می‌شود.

آیه ۲۲ سوره بقره: اشاره به زمین و نیروی جاذبه‌اش که به شما اجازه حرکت و استراحت و ساختن خانه و لانه و تهیه باغ‌ها و زراعت و انواع وسایل زندگی می‌دهد، نعمت دیگری است. هیچ فکر کرده‌اید که اگر جاذبه زمین نبود در یک چشم بر هم زدن همه وسایل زندگیمان بر اثر حرکت دورانی زمین به فضا پرتاب و در فضا سرگردان می‌شد سپس به نعمت آسمان می‌پردازد.

منظور از کلمه سماء همان جو زمین است یعنی قشر هوای تراکمی که دور تا دور کره زمین را پوشانند، و طبق نظریه دانشمندان ضخامت آن چند صد کیلومتر است. اگر این قشر مخصوص هوا که همچون سقفی بلورین اطراف ما را احاطه کرده، نبود. زمین دائماً در هجوم رگبار سنگ‌های پراکنده آسمانی بود و عملاً آرامش از مردم جهان سلب می‌شد.

۱۳ انقلاب صنعتی

۱۴ روش

۱۵ متعادل

۱۶ غیرمستقیم

۱۷ بنیان خانواده

۱۸ مردم فلسطین

۱۹ نهضت‌های آزادی‌بخش در سراسر جهان

۲۰ اجتماعی - اقتصادی

۲۱ طولانی مدت

۲۲ آموزش

۲۳ محمدعلی شاه

۲۴ هیئت وزیران

۲۵ افشاریه

۲۶ افشار

۲۷ بافندگی

۲۸) طول عمر

۲۹) ساوان

۳۰) بلندترین

۳۱) کف اقیانوس‌ها

۳۲) سرزمین از مهم‌ترین عناصر شکل‌دهنده‌ی هویت ملی است. وجود سرزمین باعث ادامه‌ی حیات یک ملت می‌شود. به همین دلیل برای مردمی که در یک سرزمین زندگی می‌کنند سرزمین ارزشی متفاوت با سایر مکان‌ها دارد و احساس خاصی در آن‌ها به وجود می‌آورد. به گونه‌ای که وظیفه خود می‌دانند تا پای جان از آن دفاع کنند.

۳۳) وی از رقابت انگلیسی‌ها و پرتغالی‌ها استفاده کرد و به کمک کشتی‌های جنگی انگلستان، پرتغالی‌ها را از سواحل ایران دور کرد.

۳۴) بسیار مرتفع، دامنه‌های پرشیب، دره‌های تنگ به شکل V

۳۵) فلات تبت

۳۶)

الف) صحیح محمد علی شاه تصمیم گرفت حکومت نوپای مشروطه را از بین ببرد.

ب) صحیح

پ) صحیح

ت) غلط تعدادی از مردم تهران در اعتراض به حکومت قاجار در سفارت انگلیس بست نشستند.

۳۷)

الف) این متن درباره‌ی کریم‌خان زند نوشته شده است.

ب) کریم‌خان به جای انتخاب عنوان شاه، لقب وکیل‌الرعیایا را برای خود برگزید.

پ) حمام وکیل و بازار وکیل از جمله بناهایی است که در پایتخت کریم‌خان (شیراز) ساخته شده است.

۳۸) الف) میرزا حسن رشديه

ب) عباس میرزا

ج) امیرکبیر

۳۹) یکپارچه بودن سرزمین ایران، وجود نظم و امنیت در سراسر کشور، وجود شبکه‌ی وسیعی از راه‌ها

۴۰) فرهنگ یک جامعه شیوه زندگی آن جامعه است. جامعه بدون فرهنگ وجود ندارد و فرهنگ هم بدون جامعه به وجود نمی‌آید، فرهنگ شامل باورها، اعتقادات، قوانین و اشتراکاتی که مردم در جامعه دارند، است.

۴۱) گزینه پ،

۴۲) اولین شرط بقای هر جامعه‌ای، جمعیت آن است و بدون وجود جمعیت کافی در یک جامعه، فعالیت‌های آن دچار اختلال می‌شود. در صورتی که جمعیت یک جامعه منقرض شود، آن جامعه نابود می‌شود و از بین می‌رود.

۴۳) جنگل‌ها نقش مهمی در جذب کربن دی اکسید و تولید اکسیژن دارند. بنابراین تخریب جنگل در آینده موجب آلودگی بیشتر هوا و کاهش اکسیژن شده، تنفس موجودات زنده و انسان را دچار مشکل می‌کند.

اهمیت دیگر جنگل‌ها در جلوگیری از بروز سیل و نیز جلوگیری از تبخیر و تغذیه بهتر سفره‌های آب زیرزمینی است. که در صورت نابودی جنگل در آینده، سیلاب‌ها موجب تخریب و فرسایش بیشتر خاک می‌شوند.

جنگل محل زندگی جانوران بسیاری است. در صورت تخریب جنگل، گونه‌های جانوری نیز دچار مشکل و چه بسا انقراض خواهند شد.

۴۴) سنگ کره: بستر زندگی موجودات بسیاری از جمله انسان است. همچنین خاک منبع تولید غذا و کشاورزی، منابع زیرزمینی مورد نیاز بشر و ... هواکره: به جهت فراهم کردن اکسیژن مورد نیاز برای تنفس انسان و جانوران و فراهم کردن گاز کربن دی اکسید مورد نیاز برای عمل فتوسنتز گیاهان است. مهم است.

آب کره: منبع تامین آب مورد نیاز زندگی موجود زنده، محل زندگی موجودات آبی و منبع تامین غذا و ... است.

۴۵) کودکی، سالمندی، علاوه بر دوره کودکی و سالمندی، در میانه این دو دوره نیز اعضای خانواده در شرایط مختلف مانند بیماری یا حوادث به مراقبت از یکدیگر نیاز پیدا می‌کنند.

۴۶) ازدواج (نکاح) پیمانی است که به موجب آن یک زن و مرد در زندگی با هم شریک و متحد می‌شوند و خانواده‌ای را تشکیل می‌دهند. در واقع، هدف نکاح تشکیل خانواده است؛ تمایل به تشکیل خانواده و داشتن فرزند در نهاد انسان گذاشته شده و تشکیل زندگی خانوادگی، امری طبیعی و فطری و براساس نظام خلقت است.

۴۷) زیرا میراث فرهنگی با آن آموخته می‌شود و انتقال می‌یابد.

۴۸) مردم تبریز به مناسبت چهلم شهدای ۱۹ دی قم، در روز ۲۹ بهمن ۱۳۵۶ قیام کردند و تعداد زیادی از آنها شهید و زخمی شدند.

۴۹) با هدف اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت

۵۰) انگلیس

۵۱) مجبور کردن مردم به این که لباس یکسانی به تن کنند و کلاه لبه‌داری (مشهور به کلاه پهلوی) بر سر بگذارند. ایجاد محدودیت‌هایی برای برگزاری مراسم مذهبی از جمله عزاداری امام حسین، برداشتن (کشف) حجاب، به گلوله بستن حرم امام رضا و سرکوبی قیام مردم معترض به کشف حجاب

۵۲) جنگ جهانی اول پس از چهار سال با پیروزی متفقین به پایان رسید.

۵۳) شکست‌های نظامی و سیاسی از روسیه و انگلستان در دوره قاجار نتایج زیانباری برای کشور ما داشت اما ایرانیان را متوجه پیشرفت‌های علمی و صنعتی کشورهای اروپایی کرد. در چنین اوضاع و احوالی، برخی از سیاستمداران، اندیشمندان و عالمان دینی برای جبران عقب‌ماندگی ایران به چاره جویی پرداختند و برای حفظ استقلال و پیشرفت کشور خود کارهایی انجام دادند.

۵۴ در زمان فتحعلی‌شاه، چند عهدنامه میان ایران و انگلستان بسته شد. در این عهدنامه‌ها، حکومت قاجار تعهد کرد که به هیچ کشوری اجازه ندهد از خاک ایران به هندوستان لشکرکشی کند. در عوض، انگلیسی‌ها نیز متعهد شدند که در صورت حمله کشورهای دیگر به ایران، به حکومت قاجار کمک‌های مالی و نظامی کنند.

۵۵ اصفهان، کاشان، یزد، مشهد، استرآباد (گرگان)، گیلان

۵۶ شهرنشینان بیشتر مقام‌های حکومتی، نظامیان، کارکنان اداره‌ها، روحانیون، بازرگانان، پیشه‌وران، صنعتگران و کارگران بودند.

۵۷ نشان‌دهنده وضعیت سلامت و بهداشت در آن جامعه است.

۵۸ هشت زیست‌بوم

۵۹ دو دسته

۱. عوامل طبیعی

۲. عوامل انسانی

۶۰

الف جنگل‌های استوایی را ریه‌های زمین نامیده‌اند.

ب دی اکسید کربن گازی است که در اثر فعالیت‌های انسان و استفاده از سوخت‌های فسیلی وارد جو می‌شود.

پ جنگل‌های بارانی استوایی خاستگاه اولیه بسیاری از درختان میوه جهان مانند موز، نارگیل و انبه بوده است.

ت تخریب جنگل‌های استوایی در برخی از کشورها مانند برزیل و اندونزی بسیار گسترش یافته است.